

Ci-Nostria

*** ANY TERCER, NÚM. 121 ***

QUINZENARI POPULAR

*** INCA, 16 DE FEBRER DE 1910 ***

ALOCUCIÓN PASTORAL

La Ciudad de Vich, poseida de hondo entusiasmo al acercarse la hora del aniversario secular del nacimiento de su hijo más eminente en el orden intelectual, el insigne doctor D. Jaime Balmes, nos pide, como á su cabeza espiritual y de toda su Diócesis, que levanteinos la voz á fin de anunciar aquella fecha, que para ella es gloriosísima y que espera celebrar de una manera magnífica, con la cooperación de todos los que entienden la significación de Balmes en el orden social cristiano, así en lo que pertenece á la vida intelectual, como en lo que toca á la vida pública del pueblo.

Porque el prodigioso escritor no fué uno de aquellos pensadores solitarios que vuelan por las sublimidades de la especulación y que no descienden de aquellas alturas, á donde ha de acudirse para aprovechar el tesoro de sus pensamientos; sino que fué un espíritu privilegiado que, viviendo la vida de sus contemporáneos, supo ponerla en comunicación con la corriente eterna; que supo conciliar lo contingente con lo absoluto, lo variable, con lo invariable, el orden natural elevado á las sublimidades de la gracia por el Verbo de Dios, con las nuevas situaciones que se producen á consecuencia de los inevitables cambios sociales, y de las nuevas situaciones de espíritu del linaje humano.

En el siglo XIX, Dios envió al mundo á unos pocos videntes, caudillos de sus hermanos los demás hombres, que estos no siempre supieron apreciar, porque la visión genial de aquellos espíritus superiores se extendía más allá del horizonte que alcanzaban sus contemporáneos.

Lacordaire en Francia, entonces cabeza de Europa y del mundo, Newman en el mundo anglo-sajón predominante en el orbe de la tierra, y nuestro Balmes, que no tuvo un pedestal tan suntuoso, fueron inteligencias soberanas que sojuzgaron los espíritus y señalaron el rumbo á los hombres de buena voluntad, en el mundo informe que resultaba del paso de la revolución, que aun hoy tiene invadida la Cristiandad. Balmes sin pedestal, salido de una modesta ciudad, sin haberse casi puesto en comunicación con el mundo cosmopolita, cuyas pulsaciones sólo podía conocer mediante un contacto puramente espiritual, percibido en las soledades del estudio y de la reflexión; Balmes, el humilde y joven clérigo, se eleva únicamente por su personal esfuerzo en alas de sus prodigiosas

facultades, y con una mirada penetrante y certa escribe el curso del linaje humano, de la civilización perenne, con una amplitud, desembarazo y fijeza, quizás superiores al de todos los de su siglo.

Cuando llega la hora, nunca Dios deja de enviar al mundo genios tutelares, hombres que guien á sus semejantes en las crisis peligrosas, diestros pilotos en las grandes tempestades del espíritu humano, para salvar del naufragio á los hombres de buena voluntad.

Balmes apareció en la ocasión de un tránsito social, y con la verdad, que siempre amó apasionadamente, harmonizó lo viejo y lo nuevo, fijó lo actual, lo vivo; y paseando la perspicaz mirada de su inteligencia soberana por sus dominios, que se extendían por casi todo el horizonte de los humanos conocimientos, formuló la ley de relaciones entre lo absoluto y contingente; y es el gran apologista del Verbo de Dios inmutable, informando la variabilidad mundana; que es el orden cristiano realizando todas las nobles aspiraciones del linaje humano.

El público homenaje á Balmes, en ocasión del centenario de su nacimiento, es de una gran oportunidad. Significa una afirmación solemne en el orden del pensamiento humano, y en el organismo social, en conformidad con la revelación del Verbo de Dios; significa la afirmación de que la armonía de la universal humanidad, en cualquiera de sus fases, en todas sus diversas situaciones, depende de aquel ritmo que late en las intimidades de la conciencia humana, y que declaró y completó Jesucristo, enlazando la imperfecta vida mundana del hombre, con otra vida sempiterna y perfecta, á la cual sólo podemos elevarnos con el esfuerzo de nuestra libre voluntad y con los auxilios de la gracia.

A la manera de un profeta inspirado, aparece Balmes saliendo de la montaña de Cataluña; y en una época de nebulosidades, contradicciones á incertidumbres, en una época sangrienta, se presenta contendiendo victoriamente por ese ritmo, único capaz de producir la armonía entre todos los elementos que integran una verdadera civilización.

Las épocas de destrucción, como las de edificación, de la vida social; todo grande tránsito tiene maestros geniales que recuerdan á los hombres la ley esencial, el ritmo de vida de necesidad imprescriptible; y de esto que no prescribe y que es germen de fecundidad social y principio de la euritmia política, fué nuestro Balmes un doctor admirable, que hizo su tránsito en el mundo por entre las ruí-

nas de la revolución, por entre un mundo de negaciones cuyo remate había de ser la glorificación de la negación suprema, la anarquía, presentada como forma suprema de perfección social; y Balmes, joven y enamorado de todo lo bueno que ofrecía la nueva situación de la sociedad, con la libertad del espíritu que caracteriza á los hombres superiores, sin dejarse imponer ni por la derecha ni por la izquierda, pasó por en medio, por el camino de la vida, y proclamó como San Pablo la eterna afirmación, que es el Verbo de Dios, principio y fin de la universal creación y Ley esencial de la civilización humana, en las más variadas situaciones de su historia.

Por esto Balmes tiene un carácter universal, es cosmopolita; y como todos los grandes pensadores, es de todo el mundo y pertenece á todas las épocas; su entendimiento no tenía un domicilio particular, vivía en la inmensa ciudad de Dios, como sus escritos son pasto de los hombres cristianos de más diversa índole.

Es claro que la Ciudad de Vich le debe un homenaje muy particular y propio, por haber sido la cuna del ilustre sabio; y ha designado ya distintas comisiones de sus conciudadanos para que准备 el glorioso centenario; por nuestra parte excitamos también á toda la Diócesis, eclesiásticos y seglares, á que en ocasión tan solemne paguen el debido tributo al insigne propugnador de la verdad cristiana en todas sus múltiples irradiaciones, y que en el orden intelectual es nuestra principal gloria. Y, por lo mismo que Balmes es un espíritu esencialmente católico y cosmopolita, goza del derecho de ciudadanía en todas partes en donde el Verbo es la ley de la vida, en el reino de Dios extendido por toda la tierra; por lo cual esperamos que á la natural iniciativa que toma esta Ciudad, corresponderá el homenaje de esa inmensa patria que llamamos la Cristiandad; el tributo de todos los amigos de la civilización cristiana, por la cual propugnó admirablemente nuestro insigne escritor.

Balmes nació el día 28 de Agosto de 1810, fiesta de San Agustín; su madre, cuando él era pequeño, lo encomendaba á Santo Tomás de Aquino; y á pesar de su corta vida, en la estimación de los hombres, en la lucha entre la verdad y el error, como luchador en la batalla de las ideas, Balmes merece un lugar en la galería de los insignes doctores de la verdad revelada y de la razón humana.

† José, Obispo de Vich.
Vich, 1º de Enero de 1810.

CONTRA LES ESCOLES LAIQUES

Per contestar a n-els periòdics radicals y sos devots que diuen que sols l'ignorancia dels catòlics pot anar contra les escoles laiques, a continuació insertam la carta que D. Marceli Menéndez Pelayo, el *ignorantissim* Director de la Biblioteca Nacional de Madrid, adressà al Sr. Bisbe d'aquella Diòcesis, y que fonc llegida a n-el grandios miti que tengué lloc el dia de la Candelera.

«Madrid, 1.º de Febrero de 1910.—Excmo. é Ilm. Sr. Obispo de Madrid-Alcalá.—Mi respetable prelado y distinguido amigo:

—Ya que mi absoluta incapacidad oratoria me impide tomar parte en el més que mañana ha de celebrarse para solicitar de los poderes públicos la clausura de las escuelas laicas, juzgo deber de conciencia, no solo religiosa, sino social y científica, el adhesirme á esta manifestación católica, que es al mismo tiempo una muestra de cultura y una afirmación del verdadero sentido que la enseñanza popular debe tener si ha de cumplir su misión educadora formando *espíritus rectos y sanos*.»

La escuela sin Dios, sea cual fuere la aparente neutralidad con que el ateísmo se disimule, es una indigna mutilación del entendimiento humano en lo que tiene de mas ideal y exelso. Es una estiración brutal de los gérmenes de verdad y de vida que laten en el fondo de toda alma para que la educación los fecunde.

«No solo la Iglesia católica, oráculo infalible de la verdad, sino todas las ramas que el cisma y la herejía desgajaron de su tronco, y todos los sistemas de filosofía espiritualista, y todo lo que en el mundo lleva algun sello de nobleza intelectual, protestan á una contra esa intención sectaria, y sostienen las respectivas escuelas profesionales ó aquellas, por lo menos, en que los principios cardinales de la Teodicea sirven de base y supuesto á la enseñanza y la penetran suave y callamente con su influjo.

Así se engendran, á pesar de las disidencias dogmáticas, aquellos nobles tipos de elevación moral y de voluntad entera, que son el nervio de las grandes y prósperas naciones de estirpe germánica en el Viejo Mundo y en el Nuevo. Dios la reserva quizá en sus inexscrutables designios para que en ellos vuelvan á brillar la lámpara de la fe sin sombra de error ni de herejía.

Ni en Alemania, ni en Inglaterra, ni en los países escandinavos, ni en la poderosa república norteamericana tiene prosélitos la escuela laica, en el sentido en que la predica en el odioso jacobinismo francés, candidamente remedado por una parte de nuestra juventud intelectual y por el frívolo é interesado juego de algunos políticos.

Apagar en la mente del niño aquella participación de luz increada que ilumina á todo hombre que viene á este mundo; declarar inconcebible para él, é inaccessible por tanto, el immenso reino de las esperanzas y de las alegrías inmortales, es no solo un horrible sacrilegio, sino un bárbaro retroceso en la obra

de civilización y cultura que veinte siglos han elaborado dentro de la confederación moral de los pueblos cristianos. El que pretenda interrumpirla ó torcer su rumbo se hace reo de un crimen social. La sangre del Calvario seguirá cayendo gota á gota sobre la humanidad regenerada, por mucho que se vuelvan las espaldas á la cruz.

—Lo que pueden dar de si generaciones educadas con la hiel de la blasfemia en los labios, sin noción de Dios, ni sentimiento de la patria, ya lo han mostrado con ejemplar lección, sucesos recientes, ante los cuales el silencio parecería complicidad ó, por lo menos, cobardía.

—Por eso yo, que soy uno de tantos católicos españoles, sin autoridad para levantar mi voz ante mis conciudadanos, he escrito estas líneas con el único fin de hacer constar mi adhesión á la protesta cristiana y española que eloquentes voces han de formular mañana.

—De V. E. I. atento afectísimo, que muy respetuosamente le saluda y besa su anillo pastoral.—M. Menéndez y Pelayo.

AL MON

—Quina cosa es aquest mon? Però dels amadors y fruytors del meu amat.

I.

En tots palaus mon esperit hi plora, no nasqui per cantar en gavia d'or; de tes ciutats ciuita llançarme fora; lo bon Jesús m'acullirà en sor: cor.

II.

Tot lo que tench en tots encants pots vendre no m'en duch res del teu begatge trist; de trovador la cítara'm pots vendre: no'm pendràs no la creu de Jesurist.

III.

S'f fas nosa en la vall, tendré la serra; ¿més enfora'm voldrés desterrar? Si m'arribes a treure de ma terra, me resta'l cel encara per volar.

Jacinto Verdaguer.

Tradicions Populars

Mallorquines

SA MARE DE S. PERE (1)

Sa mare de S. Pere diuen que no era gens afectada de fer llimosna.

Es pobres no tenien qu'aturarshi a sa seu porta: no los donava un celabre de res may.

Se morí, y s'en hagué d'anar a n-el purgatori.

S. Pere, des cap de molt de temps, compatit d'ella, diu a n-el Bon Jesús:

—Mon Mestre, ¿y no poría esser treure ma mare de purgatori? ¡Sabeu que fa d'estona que hi es!

—Sí; però jja sabs tu lo poch donadora que era aquesta dona!

—Teniu raó, mon Mestre; però, ja vos ne porieu compatir!

El Bon Jesús a la fi digué:

—No res, ves a daimanarli si duná res en vida. Si doná res, ab allò porá sortir.

(1) La'm contaren ma mare y l'mea cunyada Magdalena Durán.

Sent Pere s'en hi va, y li diu:

—Ma mare, ¿y no vos recorda que donás seu res, en tants d'anys com váreu viure?

Ella hi pensá una bona estona, fins que se pega un toch en es front y esclama:

—¡Calla! Ara me recorda qu'un die vaig donar a un pobret una coa de porro.

S. Pere s'espixa a n-el cel, y diu a n-el Bon Jesús:

—Mon Mestre, una coa de porro pareix que doná una vegada.

—Idó ab aquesta coa la porás treure, axó si no es superbia.

S. Pere se'n va ab sa coa de porro a n-el purgatori y l'amolla a sa mare, dientli:

—¡Hala si vos aferrau a n'aquesta coa! y vos treure.

La dona s'hi aferra, y S. Pere la comensa a pujar.

Ses altres animetes s'en temeren, y ja s'affaran per ella, perque s'estimaven més anar per amunt que romandre.

—Decantauvos dich! deya sa jaya, ¡No es per voltros sa gracia que m'ha alcansada mon fiy! ¡Es per mi, y no per voltros! ¡Tampoch no us heu de figurar tenir tanta meixeria!

Com a ses animetes los sabia greu decantarse, se posa a donarlos cosses, tota remoesta.

Y ¿que m'en direu? Ell ab s'estray que va fer, *tre-trech* sa coa de porro se romp, y la pobreta per sa seuva superbia torná caure de ple dins el purgatori.

Y encara hi es si no es sortida.

¡Anau voltros a plànyer ses coses a n'es pobres y a esser superbiosos!

ANTONI M.ª ALCOVER, PVRE.

SA LLADRIOLA DEL POBRE

—OBRES SON AMORS —

Suscripció dels devots de la Sagradu, Família pera regalar el dia de sa Festivitat plagues d'estalvis de 5'00 cada una a families necessitades y d'honorades costums en memoria de Jesús, Maria y Josephi, model de familles cristianes.

La Redacció de CA-NOSTRA, per la imposició de la primera plagues 5'00.—En Jaumet Sampol y Antich per alcansar la protecció de la Família Nasarena durant sos estudis 1'00.—Les sobranses de lo recaudat per les plagues ja entregades 1'00.

Total 7'00

Sa Lladriola del pobre, estarà uberta tot l'any, esperant almoynes de bones persones, encara que sien de 10 céntims.

Tots els donants tenen dret a presentar pobres en obció a les plagues d'estalvis.

POBRE FRANCE!

Per culpa dels seus governants, s'establí el divorci que ha donat per resultat una disminució de població espantosa.

Per culpa dels seus governants, se son tres les ordes religioses del servici dels hospitals sustituirles per infermers laics, que a més

d'esser ben pagats, servexen malament als malalts y a lo millor se declaren en vaga.

Pécula dels seus governants, s'ha suprimida l'ensenyança congregacionista haventse vists obligats a posar mestres laics que han fet augmentar el presupost una cosa fora mida.

Y per culpa dels governants, per mala administració, els milions que deyen que treuen dels bens de les ordes religioses no han sortits a llum, tot ha quedat entre papers administratius.

Tot això de faulades avall y per culpa dels governants sense Deu.

Ara de faulades amunt, venen espantosos tremols de terra a n-el Mitjdia de França, grans inundacions a París a sos contorns que per remediar un poc els grans danys causats per l'aigo l'Estat té que manllevar una mala fi de millions. Aquí el presupost augmenta per voluntat del Deu a qui serveixen les ordes religioses frètes del territori francès.

Y per si no bastas tanta desdixxa, a les costes de Menorca naufrage, el trasatlàctic Francés «General Chanzy» y malgrat està dotat de bona marinaria y succeir el naufragi ran de la costa, de 150 tripulants sols s'en salva un. No volem dir ab això que sia un èstic erudit pels perjudicats, a voltes el just paga pel peccador; però si que volen fer esmentar a nostros lleigids que mirin les coses que passen en mitx del mar ab los ulls de la fe, y en tot veuran grans il·lusions que dona la Providència.

DANIEL.

Escapulons

SECRETARIAT DEL TREBALL.—El Círcol d'Obrers Catòlics de Palma, a iniciativa de son digne President, D. Antoni Mas y Juan, ha obert una nova secció a les moltes que ja'n té posades en pràctica aquella benemèrita Societat. D'avuy envant tots els obrers mallorquins, sien o no socis del Círcol, que no fenga treball, tots el dies faners, de 8 a 9 del vespre poden deixar nota dels seu noms, llitages, oficis y domicilis a n-el *Secretariat del treball* de dit Círcol, aont s'agenciarà gratuitament una pronta y segura colocació.

Aplaudim les inicials y gestions que aquesta Entitat catòlica s'afanya a realisar a favor de la classe treballadora.

BONA TASCA.—Llegim ab gust en la revista *Ora et Labora* de Sevilla, que la tasca dels seminaristes espanyols en favor de la bona premsa comensa a esser copiada en molts seminaris de Portugal, Italia, França y Repúbliques de l'América llatina. Sobre tot a Portugal aquella obra està molt ben desplegada havent-hi fundades algunes revistes y diferents Centres y Associacions de propaganda que funcionen baix la direcció de llurs respectius prelates.

SOBRE UN CERTAMEN PERIODÍSTIC.—També son molt satisfactories les notícies del segon certamen periodístic organitzat per la secció de propaganda del Seminari de Sevilla.

A pesar de no poder concorrerhi més que's seminaristes, s'han presentat 274 composicions, resultat que acusa un augment de 108 treballs sobre'ls que's presentaren en l'altre certamen.

Els organisadors estan d'enorabona y lo mateix les entitats que concediren premis per al certamen. Entre aquests hi ha 140 publicacions catòliques que han promés un any de

suscripció gratuita als autors dels treballs que mereixin premi.

Quan el Jurat Calificador hagi acabat sa llarga tasca se donarà a coneixer el fallo als interessats per medi de la premsa.

LA CAXA RURAL DE PETRA.—Va bé del tot. Vegin nostros lectors el moviment del primer exercisi, que compren cinc mesos, desde'l 12 de Setembre fins al 31 de Desembre de 1909, y se farán càrec que'l resultat no pot esser més satisfactori.

CAXA

Ingresos per tols conceptes. 61.455'77 ptes.

Sortides idem. 23.785'16 id.

Existencia. 37.670'61 id.

BALANS

Actiu.—En Caxa. 37.670'61

Mobiliari. 54'00

Manlleus. 8.615'00

=====

46.339'61

Pasiu.—En plagues d'estalvis. 446'90

Deposits a plas fisico. 23.100'00

id. sense interés. 22.266'50

=====

45.813'40

Comparació.—Capital actiu. 46.339'61

id. pasiu. 45.813'40

=====

Benefici . . . 525'21

BONA FESTA.—Dia 23 de Janer, festivitat de la Sagrada Família, la revista d'aqueix mateix nom, en la espaciosa plassa del Temple espiatori de Barcelona, celebrá una hermosa festa benèfica, semblant a la que nosaltres organisarem en petit, revestint la de Barcelona excepcional importància.

Després de dirigir la paraula distints oradors sobre la significació del acte, se sortejaren devuit plagues d'estalvis ab imposicions de 25 pessetes cada una, que la revista *La Sagrada Família* havia recaudades en suscripció.

Presidiren la funció importants personalitats de la Ciutat dels Comptes y fong presenciada, entre grans aplaudiments, per un immens concurs.

Això ha d'aninar a nostros subscriptors a cooperar a SA LLADRIOLA DEL POBRE, a fi de que, nosaltres també, l'any venider poguem oferir a la Sagrada Família en la persona del pobres més plagues que les d'enguany.

Croníco d'Inca

Febrer de 1910

Dia 2—Dos reclutes entregats al servici el dia abans se reparteixen galletes. Un home de bé per departirlos va esser ferit. El dos subjectes romanen a l'ombra de la presó.

Dia 6—Comensa l'Oració de Coranta Hores del Sagrat Cor de Jesús, a la Parroquia. S'es anunciat que faran tres vespres de rogatives per aigo, resantse la lletania de tots els sants. Per aqueix motiu acudeix una gentada immensa que no s'hi pot aficar una guya a la Iglesia. El Pare Superior de Caputxins de Palma, aprofita l'ocasió per deixar caure cinc sermons de circumstancies que dexen fondament impressionat el públic.

A n-el Carrer Major els polvos y paperins estan a l'orde del dia. No es que així meteix hi hage pobres entre nosaltres!

Dia 7—Se treu la subasta per fer el Corté d'Inca. El plec que presenta millors ventatges fong el de D. Joan Mir Jaume. A ell

fong adjudicat per 42.898 pessetes.

Dia 9—A n-el bugiot dels derrers dies ha seguit la dolsa tranquilitat de la quaresma. La Jaya s'es posada demunt sa perxa y no hi haurà qui'n trega aguyé fins a Pascua, s'esten, pels bons cristians qui volen observar els preceptes de la Iglesia.

Enguany tenim per quaresmè un bon amic de la nostra llengua que la tracta així com ella se mereix, Mossen Nicolau Cortés. Si molt ens agrada pel seu llenguatge, encara l'estimam més per la molta doctrina dels seus ben ordenats sermons quaresmials.

—Mor D. Nadal Rigo, Capità retirat, que fa molts d'anys que vivia a Inca. Tot el temps qu'estigué bo y pogué, sempre el veyen a les funcions de la Iglesia. La milícia li tributà els honors de ordenansa en la conducció del cadáver a n-el Cementeri. Al cel lo vejem.

Dia 10—Reben la notícia de la caiguda del Ministeri d'En Moret. Pobre homo! tenia el pedestal mal pla, compost d'una heterogeneitat impossible. Puja a n-el poder En Canalejas. D. Antoni París, cap dels demòcrates d'Inca, reb moltes enhorabones. N'hi ha qui temen pels interessos religiosos atenent a l'anomenada del nou governant de la Nació; però el Sr. París ens assegura que a nostra ciutat ell serà son defensor.

Dia 13—A Sant Francesc, entrada de nit, el Pare Cerdá, Superior de Franciscans, comença una sèrie de conferencies que seguirà tots els diumenges de Quaresma. Per bon principi, demostra que l'home dependeix de Déu, y ab sólida llògica y comparacions senzilles y oportunes du el convenciment a tots, de que l'home no es un ser tirat en mitx del món jugueta de la casualitat, sinó que tot ve dispost de Déu, perque de Déu dependim, a ne qui devem obediència y adoració.

—A ca la Ciutat se sortetjen els mossos qu'entren en quintes en número de 72.

Dia 14—Un estol de operaris comensen els primers treballs per axecar l'edifici Corté.

Dia 15—A Sant Francerc donen principi a la devoció dels tretze dimarts de Sant Antoni de Padua, ab molta solemnitat.

El malí se fan a les set y mitja durant una Missa, y el vespre, son predicats pel Pare Cerdá.

PUBLICACIONS REBUDES

Las Elecciones Municipales de Diciembre 1909 en Murcia y en el Distrito de Mula.

Aquest follet publicat per lo Esclentíssim Sr. D. Joan de la Cierra, y qu'hem merescut la distinció de rebre, conté 28 documents notables en breus y necessaris aclaracions. Els comentaris, diu, que se reserven p'ra les querelles intreposesades devant el tribunal supremo y de Justicia y altres autoritats judicials.

En sa lectura s'hi veuen dues coses importants: el desenfreiment a que son arribat les autoritats governatives dirigides per les passions polítiques; y una gran llissó per saber com s'han de dirigir els homes d'orde que vegin escandaloses falsificacions a les urnes y odioses coaccions demunt els ciutadans.

El Centenario de Balmes.—Boletín Mensual.

Ab satisfacció hem rebut el primer nombre d'aquest Bollett que se ocupará de tot lo referent al Centenari del Nàxament de D. Jaume Balmes que la Ciutat de Vich y Espanya entera se prepara a celebrar durant l'any 1910.

Dú la Alocució Pastoral que nosaltres copiam en primera plana. El Cartell dels temes del Congrés Internacional de Apologètica que tendrà lloc en Vich, del 7 al 11 de Septembre vinent. Y una llarga crònica de notícies del Centenari.

Gustosos establím el cambi.

Aquest setmanari se publica ab censura eclesiàstica.

Cultura Popular

ELECCIÓ DE CARRERA

S I

Vaga significació de la paraula Talent.

Cada qual ha de dedicar-se a la professió per la que se sent ab més aptitud. Tench per molt important aquesta regla; abrig la profunda convicció de que a son obit se deu que no hagen avençat molt més les ciències y les arts. La paraula *talent* expressa per alguns, una capacitat absoluta; creyent equivocadament que'l qui està dotat de felices disposicions per una cosa, ho estarà igualment per totes. Res mes fals; un homo pot ser una notabilitat, extraordinari, si voleu de una capacitat monstruosa per un ram; y ser molt mitjanet y fins negat respecte d'altres. Napoleón y Descartes son dos genis; y no obstant en res se semblen. El geni de la guerra no hauria comprés al geni de la filosofia, y si aguesen conversat una estona, es probable que cap dels dos hauria quedat satisfat. Napoleón no l'hauria exceptuat entre'ls que, ab tò desdenyós, solia anomenar *ideólechs*. Podria escriure una obra dels talents comparats, manifestant les profundes diferencies que separen fins els més extraordinaris. Però la experiència de cada dia ens manifesta eixa veritat d'una manera palpable. Homos coneixem que discorren y obren sobre una materia ab acert admirable; el pas qu'en un'altra se mostren molt vulgars, y fins torpes y desatentats. Pochs serán els que alcancen una capacitat igual per tot; y tal vegada podria afirmarse que ningú; puis la observació ensenya que hi ha disposicions o aptituds que's fan nosa y's danyen reciprocament. Qui te'l talent generalisador no es facil que tenga la exactitud minuciosa, el poeta qui viu d'inspiracions belles y sublims, no s'avendrà, sens treball, ab la acompanyada regularitat dels estudis geomètrichs.

S II

Instint que ns indica la carrera que millor ens va.

El Criador que reparteix als homos les facultats en diferents graus, los comunica un instant preciós que'l senyala son destí; la inclinació molt duradera y constant envers una ocupació es indici bastant segur de que hem nascut ad aptitud per ella; així com lo desvío y repugnacia que no pot superar-se ab facilitat, es senyal de que l'Autor de la naturalesa no'n ha dotat de bones disposicions per alló que'n desagrada. Els alimens que'n convenen se adapten be a un paladar y a un olfact, no viciats per mals hàbits o alterats per enfermetat; y'l sabor y l'olor ingratis no fan coneixer quins con els menjars y begudes que, per la corrupció o altres calitats, podrien danyarnos. Deu no ha tengut menys compte de la nostra ànima que del cos. Els pares, els mestres, els directors dels establiments d'educació y ensenyansa, deuen fixar molt l'atenció sobre aqueix punt, per prevenir la possible pèrdua d'un talent, que ben aprofitat, podria donar preuadissims fruyts, y evitar que no se'l fasse consumir en una feyna per la qual no ha nascut.

El meteix interessat ha de ocupar-se també en aqueix exàmen; el nin de dotze anys té, per lo comú, reflexió bastant per observar a que se sent més inclinat, qu'es lo que li costa menys treball; quals son els estudis en que avença més facilment, y quals les feynes en que experimenta més enginy y destresa.

Traducció del capitol tercer de «EL CRITERIO» d'en Balme.

(Seguirá)

BOLLETÍ COMERCIAL

Preus del mercat d'aquesta Ciutat:

		Pessetes:
Bessó.	el quintà de 00'00 a	92'00
Blat.	la cortera de 00'00 a	20'50
Xeixa	id. de 00'00 a	21'00
Ordi.	id. de 00'00 a	10'00
Ordi foraster.	id. a	10'50
Sivada.	id. a	09'50
Idem. forastera	id. a	08'50
Faves cuitores.	id. a	19'00
Idem ordinaries.	id. a	18'00
Idem pel bestià.	d. a	17'00
Porcs grassos	s'arrova de 00'00 a	00'00
Blat de les Indies	id. a	16'00
Monjetes de confit	id. a	30'00
Idem blanques.	id. a	27'00
Figues seques	el quintà de 00'00 a	00'00
Safrá	s'unsa de 00'00 a	03'00
Ous	dotzena 00'00 a	01'20

ALMACENES SAN JOSÉ

DE

Ignacio Figuerola

BRONDO 7-9-11-ESQUINA BORNE

LENCERÍA, LANERÍA, GÉNEROS DE PUNTO, BISUTERÍA, NOVEDADES.

ASTRERÍA Y CAMISERÍA.

LA CASA MEJOR SURTIDA.

LA MÁS BARATA.

PRECIO FIJO

Obres de Pietat

per Mossen MIQUEL COSTA

El Via-crucis a 0'75 y 1'00

Mes de Maig a 1'50

Se venen a n-aquesta Administració.

Estampes de la i.ª Comunió

de tot preu y mida

Ne trobareu a nostra Llibrería
Mallorca, 1, Inca.

VIVA † JESÚS

EJERCICIO DEVOTO

PARA HACER

La Hora Santa

Se veude en nuestra Llibrería a 15 céntimos
e peseta.

Dietaris

per l'any 1910

UNA PESSETA

Calendaris

Americans

DE TOT PREU

Blochs

del Cor de Jesús, de Sant Antoni de Padua religiosos y comuns.

Almanac

BAILLY—BAILLIERE

per l'any 1910

Ne trobareu a la Llibreria del carrer de Mallorca, 1.

INCA

La Lectura

Dominical

DE MADRID

A n-aquesta Administració s'abmeten renovacions a la suscripció de dita revista.

Revista Popular

Al cumplir 40 anys que veu la llum pública aquesta antiga y catòlica revista setmanal s'hi han fetes importants millors tipogràfiques y de ilustració, augmentant també les seccions de text.

A nostra Llibreria s'hi suscriu, s'abmeten renovacions a la suscripció y's venen números sols a 10 céntims de peseta.

BORDADOS,

CALIGRAFÍA Y ADORNO

Album.—Revista ilustrada con aplicació a las artes gráficas é industrias Artísticas.

S'en venen números sols a 20 céntims de peseta en nostra Llibreria.—Inca.

CA-NOSTRA

QUINZENARI POPULAR.

Preu de suscripció

Un trimestre, mitja peseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 10 céntims mensuals, 1'20 l'any.

Redacció, administració e imprenta: carre Mallorca, 1, Inca.